

1046.

Na osnovu člana 143 stav 7 Zakona o elektronskim komunikacijama ("Službeni list CG", broj 40/13), Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije, uz saglasnost Ministarstva rada i socijalnog staranja, donijelo je

PRAVILNIK

O OBEZBJEĐIVANJU PRISTUPA LICIMA SA INVALIDITETOM I LICIMA SMANJENE POKRETLJIVOSTI BROJU "112" I BROJEVIMA HITNIH SLUŽBI

("Službeni list Crne Gore", br. 042/14 od 10.10.2014)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se način, uslovi i dinamika obezbjeđivanja pristupa licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti broju "112" i brojevima hitnih službi.

Značenje izraza

Član 2

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

- 1) broj "112" je jedinstveni evropski telefonski broj za pozive u hitnim slučajevima;
- 2) brojevi hitnih službi su telefonski brojevi za pozive prema hitnim službama, koji su određeni Planom numeracije (Policija: 122, Služba zaštite i spašavanja: 123 i Hitna medicinska pomoć: 124 i drugi brojevi koji bi se odredili kao brojevi hitnih službi);
- 3) hitne službe su službe hitne medicinske pomoći, službe zaštite i spašavanja, policija, Operativno komunikacioni centar, kao i druge službe za pozive u hitnim slučajevima;
- 4) Operativno komunikacioni centar (u daljem tekstu: OKC 112) je jedinstveni operativno komunikacioni centar koji odgovara na pozive i SMS poruke upućene na broj "112", a koji je organizovan i djeluje u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast zaštite i spašavanja.

Lice sa invaliditetom i lice smanjene pokretljivosti

Član 3

Lice sa invaliditetom, u smislu ovog pravilnika, je lice koje ima dugotrajna fizička, mentalna, intelektualna ili senzorna oštećenja, koja u sadejstvu sa različitim barijerama mogu otežati puno i efektivno učešće tog lica u društvu na osnovu jednakosti sa drugima.

Lice smanjene pokretljivosti, u smislu ovog pravilnika, je lice koje ima privremene ili trajne smetnje pri kretanju usljed invalidnosti, starosti, trudnoće ili drugih razloga, u odnosu na pristup broju "112" i brojevima hitnih službi, u skladu sa standardima pristupačnosti.

Pristup broju "112" i brojevima hitnih službi

Član 4

Operatori, OKC 112, hitne službe i jedinice lokalne samouprave će kroz obezbjeđenje posebnih terminalnih uređaja prilagođenih potrebama lica sa invaliditetom, kao i kroz preduzimanje mjera za prilagođavanje objekata omogućiti da pozivi prema broju "112" i brojevima hitnih službi licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti budu jednako dostupni kao i ostalim licima.

Operator, OKC 112 i hitne službe omogućavaju licima sa invaliditetom komunikaciju sa OKC 112 i hitnim službama putem telefonskih poziva i SMS poruka.

Operator, OKC 112 i hitne službe će omogućiti dvosmjernu komunikaciju lica sa invaliditetom sa OKC 112 i hitnim službama korišćenjem znakovnog jezika ili drugog neverbalnog načina komunikacije, u skladu sa tehničkim mogućnostima.

Dostupnost odgovarajuće terminalne opreme

Član 5

Operatori će korisnicima njihovih usluga, koji su lica sa invaliditetom na njihov zahtjev omogućiti nabavku ili iznajmljivanje terminalne opreme koja je prilagođena njihovim potrebama.

Nabavka terminalne opreme koja je prilagođena potrebama lica sa invaliditetom obezbjeđuje se pod povoljnim uslovima, u skladu sa zakonom.

Terminalna oprema, u zavisnosti od vrste invaliditeta, treba da bude prilagođena potrebama lica sa invaliditetom a naročito da:

- 1) ima tastaturu dizajniranu za korišćenje slijepih, slabovidih ili nepokretnih lica (ima veće, lako dostupne i prepoznatljive tipke);
- 2) omogućava upotrebu bez korišćenja ruku;
- 3) ima vizuelni i zvučni alarmni signal s podešavanjima zvuka ili nivoa zvuka kojima se može jednostavno upravljati;
- 4) omogućava čitanje sa ekrana i ima lako podesiv kontrast ekrana;
- 5) ima zvučne signale dolaznih poziva i poruka koje može zamijeniti vizuelnim;
- 6) omogućava dvosmjernu tekstualnu komunikaciju umjesto komunikacije govorom;
- 7) omogućava povezivanja slušnog aparata ili drugi način lakšeg korišćenja telefonskog uređaja licima sa slušnim aparatom; i
- 8) ima podešavanje za brzo biranje.

Javne telefonske govornice

Član 6

Na svim lokacijama gdje su postavljene javne telefonske govornice potrebno je obezbijediti:

- nesmetan pristup i kretanje licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti; i
- da najmanje jedna telefonska govornica mora biti prilagođena licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom, u skladu sa posebnim propisom.

Informisanje o postojanju broja "112"

Član 7

U cilju informisanja lica sa invaliditetom o postojanju, namjeni, načinu i uslovima upotrebe broja "112" i brojeva hitnih službi putem sredstava komunikacije, koja su posebno prilagođena njihovim potrebama, operatori će ostvarivati saradnju sa organizacijama lica sa invaliditetom i Agencijom za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

Usklađivanje poslovanja

Član 8

Komunikaciju lica sa invaliditetom sa OKC 112 i hitnim službama putem SMS poruka operatori, OKC 112 i hitne službe će omogućiti u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Informacije o postojanju, namjeni, načinu i uslovima upotrebe broja "112" i brojeva hitnih službi licima sa invaliditetom učiniće se dostupnim u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Stupanje na snagu

Član 9

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 052-01-2532/1-14

Podgorica, 7. oktobra 2014. godine

Ministar,

prof. dr Vujica Lazović, s.r.